Keskiviikko 17. toukokuuta 2017

P8_TA(2017)0209

Euroopan globalisaatiorahaston varojen käyttöönotto: hakemus EGF/2016/008 FI/Nokia Network Systems

Euroopan parlamentin päätöslauselma 17. toukokuuta 2017 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi Euroopan globalisaatiorahaston varojen käyttöönotosta (Suomen hakemus – EGF/2016/008 FI/Nokia Network Systems) (COM(2017)0157 – C8-0131/2017 – 2017/2058(BUD))

(2018/C 307/36)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2017)0157 – C8-0131/2017),

— ottaa huomioon Euroopan globalisaatiorahastosta (2014–2020) ja asetuksen (EY) N:o 1927/2006 kumoamisesta 17. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1309/2013 ([1]),

— ottaa huomioon vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta 2. joulukuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 ([2]) ja erityisesti sen 12 artiklan,

— ottaa huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2. joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen ([3]) ja erityisesti sen 13 kohdan,

— ottaa huomioon 2. joulukuuta 2013 tehdyn toimielinten sopimuksen 13 kohdassa tarkoitetun trilogimenettelyn,

— ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan kirjeen,

— ottaa huomioon aluekehitysvaliokunnan kirjeen,

— ottaa huomioon budjettivaliokunnan mietinnön (A8-0196/2017),

A. ottaa huomioon, että unioni on ottanut käyttöön lainsäädäntö- ja budjettivälineitä voidakseen tarjota lisätukea työntekijöille, jotka kärsivät maailmankaupan huomattavien rakenteellisten muutosten tai maailmanlaajuisen talous- ja rahoituskriisin seurauksista, ja auttaakseen heitä palaamaan työmarkkinoille;

B. katsoo, että Euroopan unionin taloudellisen tuen vähennetyille työntekijöille olisi oltava dynaamista ja sitä olisi tarjottava mahdollisimman nopeasti ja tehokkaasti 17. heinäkuuta 2008 pidetyssä neuvottelukokouksessa hyväksytyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteisen lausuman mukaisesti ja ottaen asianmukaisesti huomioon, mitä 2. joulukuuta 2013 tehdyssä toimielinten sopimuksessa on sovittu Euroopan globalisaatiorahaston (EGR) varojen käyttöönottoa koskevasta päätöksenteosta;

C. toteaa, että unioni edistää globalisaatiota; ottaa huomioon, että unioni huolehtii yksityishenkilöistä, joihin muutokset globaaleilla markkinoilla vaikuttavat hetkellisesti; toteaa, että EGR-asetuksen hyväksyminen ilmentää parlamentin ja neuvoston aikaansaamaa sopimusta siitä, että otetaan uudelleen käyttöön kriisiin liittyvä käyttöönottokriteeri, nostetaan unionin rahoitusosuus 60 prosenttiin ehdotettujen toimenpiteiden arvioiduista kokonaiskustannuksista, lisätään tukikelpoisia toimia ja edunsaajia ottamalla mukaan itsenäiset ammatinharjoittajat ja nuoret ja rahoitetaan oman yrityksen perustamiseen tarkoitettuja kannustimia;

([1]) EUVL L 347, 20.12.2013, s. 855.
([2]) EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884.
([3]) EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

Keskiviikko 17. toukokuuta 2017

D. ottaa huomioon, että Suomi jätti hakemuksen EGF/2016/008 FI/Nokia Network Systems rahoitustuen saamiseksi EGR:stä sen jälkeen, kun NACE Rev. 2:n kaksinumerotasoon 26 (tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus) luokitellulla toimialalla pääasiassa NUTS 2 -tason alueilla Helsinki-Uusimaa (Uusimaa) (FI1B), Länsi-Suomi (Pirkanmaa) (FI19) ja Pohjois- ja Itä-Suomi (Pohjois-Pohjanmaa) (FI1D) toimivan yrityksen Nokia Oy (Nokia Network Systems) ja sen kolmen tavarantoimittajan ja jatkojalostajan palveluksesta oli vähennetty työntekijöitä; ottaa huomioon, että kaikkiaan EGR:n tukeen oikeutetuista 945 vähennetystä työntekijästä 821:n odotetaan osallistuvan toimenpiteisiin;

E. ottaa huomioon, että hakemuksen perustana käytettiin EGR-asetuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan toimintakriteeriä, jossa edellytetään, että vähintään 500 työntekijää vähennetään jäsenvaltiossa neljän kuukauden viiteajanjaksona, mukaan luettuina työntekijät, jotka vähennetään yrityksen toimittajien tai jatkojalostajien palveluksesta;

1. on yhtä mieltä komission kanssa siitä, että EGR-asetuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät ja sen vuoksi Suomi on oikeutettu saamaan kyseisen asetuksen mukaista rahoitustukea 2 641 800 euroa eli 60 prosenttia 4 403 000 euron kokonaiskustannuksista;

2. toteaa, että Suomi jätti EGR:n rahoitustukea koskevan hakemuksen 22. marraskuuta 2016 ja että Suomen toimitettua nopeasti lisätietoja komissio sai hakemusta koskevan arvionsa valmiiksi 7. huhtikuuta 2017 ja ilmoitti asiasta parlamentille samana päivänä;

3. muistuttaa, että tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistuksen alalla on tähän mennessä jätetty viisitoista EGR-hakemusta, joista Suomi on tehnyt kolme ([1]), ja ne kaikki perustuvat globalisaatiokriteeriin; toteaa, että näistä viidestätoista hakemuksesta neljä koskee Nokian yrityksiä; panee merkille, että vuoden 2012 tapausta koskevien loppuraporttien mukaan 44 prosenttia EGR-toimiin osallistuneista henkilöistä oli työssä kahden vuoden kuluttua päivämäärästä, jolloin Suomi jätti EGR-hakemuksen, ja vuoden 2013 tapausta koskevien tietojen mukaan työssä oli 65 prosenttia; odottaa, että komission väliarvioinnissa ([2]), jonka on määrä valmistua 30. kesäkuuta 2017, esitetään yksityiskohtaisia tietoja EGR-tukea saaneiden pitkän aikavälin uudelleenintegroitumisasteesta, kuten 15. syyskuuta 2016 annetussa Euroopan parlamentin päätöslauselmassa jo kehotettiin ([3]);

4. muistuttaa, että tieto- ja viestintäteknologia-alalla on keskeinen rakenteellinen asema Suomen taloudessa; katsoo, että Nokia Oy:n viimeisimmät työntekijävähennykset kuvastavat Suomen teknologiateollisuuteen kaiken kaikkiaan vaikuttavaa kehitystä, jossa työllisyysluvut ovat olleet kahden viime vuoden aikana erittäin epävakaat tehokkuuden lisäämisestä ja tuotteiden kilpailukyvyn säilyttämisestä johtuvan huomattavan paineen vuoksi;

5. muistuttaa, että tieto- ja viestintätekninen teollisuus on erittäin altis globaalien markkinoiden muutoksille; panee merkille, että alan kilpailu on globaalia, mikä tarkoittaa, että kaikki markkinatoimijat voivat kilpailla samoista asiakkaista ja että henkilöstön sijainnin ja kulttuuritaustan merkitys on rajallinen;

6. toteaa, että Nokia Oy:n työntekijävähennykset ovat osa yhtiön maailmanlaajuista muutosohjelmaa, jota yhtiö tarvitsee voidakseen kilpailla itäaasialaisten kilpailijoidensa kanssa;

7. huomauttaa, että perustettuaan Siemensin kanssa verkkoteknologian alan yhteisyrityksen Nokia Oy toteutti useita toimenpiteitä, muun muassa siirsi resurssejaan tulevaisuuden teknologiaan ja vähensi henkilöstöään pyrkimyksenä pienentää vuotuisia toimintamenojaan 900 miljoonalla eurolla vuoden 2018 loppuun mennessä;

([1]) EGF/2007/004 FI/Perlos, EGF/2012/006 FI/Nokia Salo, EGF/2013/001 FI/Nokia.
([2]) Asetuksen (EU) N:o 1309/2013 20 artikla.
([3]) Euroopan parlamentin päätöslauselma 15. syyskuuta 2016 Euroopan globalisaatiorahaston toiminnasta, vaikutuksesta ja lisäarvosta 2007–2014 (Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0361).

8. panee merkille, että kaikilla Nokia Oy:n palveluksesta työttömiksi vuonna 2016 jääneillä on joko yliopistotason (40 prosenttia) tai keskitason koulutus (60 prosenttia), he työskentelivät ohjelmoinnissa ja suunnittelussa mutta monien asiantuntemus oli päässyt vanhentumaan; panee merkille, että 21 prosenttia toimenpiteiden kohteena olevista edunsaajista on yli 54-vuotiaita; toteaa, että tämä on ikä, jossa uudelleentyöllistyminen työvoimamarkkinoilla on huomattavan vaikeaa; toteaa lisäksi, että kahdella hakemuksen kohteena olevista kolmesta alueesta työttömyysaste on jo pitkään ollut koko maan työttömyysastetta korkeampi, että korkeasti koulutettujen työttömyys on kaiken kaikkiaan korkealla tasolla kyseisillä alueilla ja että yli 50-vuotiaiden työntekijöiden tilanne on erityisen vaikea;

9. toteaa, että Suomi on laatinut yksilöllisiä palveluita koskevan koordinoidun paketin sidosryhmiä kuullen ja että työ- ja elinkeinoministeriö on kutsunut koolle Nokian työntekijävähennyksiä käsittelevän työryhmän, johon kuuluu kohteena olevien edunsaajien, työmarkkinaosapuolten sekä kansallisten ja alueellisten kumppanien edustajia;

10. toteaa, että Suomi suunnittelee seitsemänlaisia toimenpiteitä, joita ovat i) valmennukset ja muut valmistelutoimet, ii) työllisyys- ja yrityspalvelut, iii) koulutus, iv) starttirahat, v) asiantuntija-arvioinnit, vi) palkkatuki sekä vii) matka- ja yöpymiskustannukset ja muuttokustannukset; toteaa, että kyseiset toimet ovat aktiivisia työmarkkinatoimenpiteitä; panee merkille, että nämä toimenpiteet auttavat irtisanottuja työntekijöitä työllistymään uudelleen;

11. toteaa, että tulotukitoimenpiteiden osuus on 13,34 prosenttia yksilöllisten palvelujen koko paketista, eli selvästi EGR-asetuksessa asetetun 35 prosentin enimmäismäärän alapuolella ja että näiden toimien edellytyksenä on, että kohteena olevat edunsaajat osallistuvat aktiivisesti työnhaku- tai koulutustoimiin;

12. suhtautuu myönteisesti siihen, että EURES-verkoston kautta toimitetaan suomalaisille työnhakijoille ulkomaisia työpaikkailmoituksia; ottaa huomioon, että yhteistyössä EGR:n ja EURES-palvelujen kanssa järjestetään alueellisesti kansainvälisiä rekrytointitapahtumia; suhtautuu myönteisesti näihin toimiin sekä siihen, että Suomen viranomaiset kannustavat työttömäksi jääneitä työntekijöitä käyttämään kattavasti hyväkseen oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen;

13. pitää myönteisenä tarjottavien koulutus- ja neuvontapalvelujen valikoimaa sekä tukea henkilöille, jotka etsivät työtä Suomen ulkopuolelta, ja tukea uusyrityksille; pitää tällaisia toimia erityisen sopivina asianomaisten työntekijöiden ikäprofiilin ja taitojen vuoksi;

14. panee tyytyväisenä merkille, että Suomen viranomaiset aloittivat yksilöllisten palvelujen tarjoamisen vähennetyille työntekijöille 2. kesäkuuta 2016 eli hyvissä ajoin ennen EGR:n tuen hakemista ehdotetulle koordinoidulle paketille;

15. muistuttaa, että EGR-asetuksen 7 artiklan mukaisesti EGR:n varoilla tuetun yksilöllisten palvelujen koordinoidun paketin suunnittelussa on ennakoitava tulevia työmarkkinanäkymiä ja tarvittavia taitoja ja paketin on oltava yhteensopiva resurssitehokkaaseen ja kestävään talouteen siirtymisen kanssa;

16. pitää myönteisenä tiedotukseen ja tiedonvälitykseen myönnettyä 59 000 euron määrää ja korostaa, että sitä tarvitaan kannustamaan tukikelpoisia edunsaajia osallistumaan EGR:stä tuettuihin toimenpiteisiin;

17. toteaa, että valvontaa ja raportointia varten on osoitettu riittävästi varoja; panee merkille, että järjestelmällinen raportointi EGR:stä tuetuista palveluista tehostaa varojen asianmukaista käyttöä; pitää myönteisenä, että valvontaan ja raportointiin on myönnetty 20 000 euron määrä;

18. panee merkille, että Nokia Network Systems on täyttänyt oikeudelliset velvoitteensa ja kuullut kaikkia asiaankuuluvia sidosryhmiä;

19. korostaa Suomen viranomaisten vahvistaneen, ettei edellä tarkoitetuille tukikelpoisille toimille saada avustusta muista unionin rahoitusvälineistä;

20. palauttaa mieliin, että on tärkeää parantaa kaikkien työntekijöiden työllistymismahdollisuuksia tarjoamalla mukautettua koulutusta ja tunnustamalla työntekijöiden ammattiuran aikana saavuttamat taidot ja osaaminen; edellyttää, että koordinoidussa paketissa tarjottava koulutus mukautetaan sekä vähennettyjen työntekijöiden tarpeisiin että todelliseen liiketoimintaympäristöön;

Keskiviikko 17. toukokuuta 2017

21. muistuttaa, että EGR-tuki ei saa korvata toimenpiteitä, jotka ovat kansallisen lainsäädännön tai työehtosopimusten nojalla yritysten vastuulla, eikä toimenpiteitä, jotka on tarkoitettu yritysten tai alojen rakennemuutosta varten; toteaa Suomen vahvistaneen, ettei EGR:n rahoitustuki korvaa kyseisiä toimenpiteitä;

22. suosittelee jäsenvaltioille, että ne etsivät synergioita muiden kansallisista tai unionin rahastoista rahoitettujen toimien kanssa ja hyödyntävät EGR-toimien rinnalla unionin muita ohjelmia;

23. pyytää komissiota varmistamaan EGR-tapauksiin liittyvien asiakirjojen julkisuuden;

24. hyväksyy tämän päätöslauselman liitteenä olevan päätöksen;

25. kehottaa puhemiestä allekirjoittamaan päätöksen neuvoston puheenjohtajan kanssa ja huolehtimaan sen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*;

26. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman liitteineen neuvostolle ja komissiolle.

Keskiviikko 17. toukokuuta 2017

LIITE

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan globalisaatiorahaston varojen käyttöönotosta Suomen hakemuksen johdosta – EGF/2016/008 FI/Nokia Network Systems

(Tätä liitettä ei esitetä tässä, koska se vastaa lopullista säädöstä, päätöstä (EU) 2017/951.)